

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Sectio VII. De decimis laicalibus, sive possessis, aut detentis à laicis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

altera Ecclesia permutare, vel si à spiri-
tuali titulo, legitimâ potestate jus deci-
marum separatim sit, vendi poterit &
slocari &c. cum ut sic nihil ampliùs spiri-
tualitatis habet.

§. III.

*An & qua ratione obligati ad
prestandas decimas, ab illis liberari pos-
sint per consuetudinem introductam,
vel legitime præscriptam, vel
per transactionem?*

Quod possint non quidem per pote-
tatem sæcularem *c. tua 25. h. 2.* sed
per privilegia à Summo Pontifice con-
cessa, ab obligatione decimarum sol-
vendarum eximi aliqui, jam supra di-
ctum; potest tamen etiam hæc obliga-
tio per contrariam consuetudinem tolli,
& abrogari, non tantùm à Clericis, sed
etiam à laicis; non tantùm quoad deci-
mas personales, sed etiam quoad reales;
non tantùm ex parte, sed etiam in totum,
modò ministris Ecclesiæ aliunde suffi-
cienter provisum sit, prout passim do-
cent RR. contra antiquos Canonistas;
& ratio probat, quod scilicet nec natu-
ralis, nec divini juris sit, in nova lege, hæc
solvendi decimas (formaliter acceptas)
obligatio, sed juris merè Ecclesiastici, &
consequenter, sicuti alia, quæ juris po-
sitivi Ecclesiastici sunt, per contrariam
consuetudinem tolli possunt, ita pote-
rit etiam hæc solvendi decimas obliga-
tio: quod ipsum praxis etiam comuni-
sima probat, quæ non tantùm nullam am-
pliùs obligationem personalium decima-
rum agnoscit, sed nec realium semper, &
in omnibus minutis etiam fructibus &c.,
& sicuti privata particularis persona, sive

Clericus hic sit, sive laicus, 40. annis
cum titulo, vel tempore immemorabili
sine titulo quidem, non tamen sine bo-
na fide, præscribere hanc immunitatem
potest, prout probatur *ex t. 1. de præ-
script. in 6.* sic, ut communitas etiam
liberetur, ab obligatione solvendi
decimas, sufficit consuetudo contra
40. annis bonâ fide continuata, quæ
nullum titulum hujus exemptionis
ostendere possit illa communitas, *ita
c. ultimum de consuet. junct. C. 1. de
legitimè sit præscripta.* neque tam pro
qualemcunque consuetudinem, ut
præscriptionem obligatio hæc solvo-
ndarum decimarum ita tolli possit, et
non denuò obligare incipiat, si in illa
Ecclesiæ congruâ suâ substantiâ de-
stituantur, (cum ut sic sit jura canonice
obligatio hæc) aut si Pontifex literis
præcipiat solutionem decimarum, non
obstante ullâ consuetudine, aut præ-
scriptione in contrarium, capta est
justas causas, in bonum commune, con-
suetudines tales sæpius tollere.

SECTIO VII.

*De decimis laicalibus, sive
possessis, aut desertis à
laicis.*

§. I.

*An & qua ratione laici sive
lares sint capaces juris decimarum
sive percipiendi decimas.*

certa est, & communis sententia
quod jus decimandi, quatenus
...

illas, tum valde probabile est, quod alteri laico, cum consensu Episcopi, concedere eas possit in feudum, *gloss. cit. c. prohibemus. v. laicos.* quia subinfudatio vasallo concessa etiam in feudo Ecclesiastico locum habet, cum nullus juris textus afferri possit, in quo hæc decimarum etiam talium subinfudatio laico faciendâ prohibeatur, si fiat cum consensu Episcopi, cujus est damna Ecclesiæ præcavere. Quod si tamen laici, qui decimas Ecclesiæ detinent, quas ante Concilium Lateranense in feudum perpetuum v. g. acceperunt, restituere quidem velint eas Ecclesiæ, induci tamen non possint, ut suæ eas Ecclesiæ restituant, possunt alijs Ecclesijs, aut monasterijs illas restituere, *c. 2. §. sanè h. t. in 6.* quo tamen in casu intervenire debet consensus Episcopi (ad multas scilicet fraudes cavendas) nisi recepta consuetudo introducta sit, in aliquo loco, vi cuius laici liberè disponere possunt de decimis (justè detentis) & quovis modo de his contrahere, sicuti de suis patrimonialibus, qualis consuetudo etiam in nostra Germania vigere videtur, in plurimis decimis, quas laici possident; neque sine ingenti ea animarum damnatione, plurimorum contractuum everfione &c. damnati vel rejici potest, quia videntur tales decimæ, per legitimam Sedis Apostolicæ auctoritatem, à Titulis clericalibus penitus esse abstractæ, & concessæ laicis (in remunerationem meritorum Ecclesiæ præstitorum, vel ad eorum animos Ecclesiæ conciliandos, vel ad opem eorum promptiorem in casibus necessitatis Ecclesiæ &c.) ut tanquam bona

patrimonialia habeantur; quod ipsæ etiam de decimis dici debet, à tempore immemoriali, bonè fide possessæ, sine ullius contradicitione à laicis fuerunt, qui nunquam dimovere patientur, aut dimoveri debent, donec liquidò constet, quod tales decimæ legitimo modo ad eos pervenerint, cum talis immemorialis possessio, præscriptionem legitimi tituli, & ejus probationem inducat: neque tamen sola accessio, aut donatio decimarum ablatæ facta, inducit titulum (nec coloratum quidem) ad præscribendum decimas. ut patet ex *c. dudum 31. h. t.* qui tamen à laico decimas accipit, credens talem concessionem esse validam, is error in parte manifesto, uti patet, error autem parte ad præscribendum non prodest, uti supra dictum.

SECTIO VIII.

De iure, quod competit Ecclesiæ, vel clericis in decimis, & qua actione illa exigi possint; item de iure dice in causa decimarum, ac pariter non solventium decimarum.

§. I.

Quale jus habeat Ecclesiæ, vel ipsi Rectores, in decimis, seu fructibus decimarum?

Circa fructus decimales, tamen decimatos, aut separatos à reliquis fructibus, habet Ecclesiæ, Rectores seu ministri illius, non quidem plenum & perfectum dominium, habent tamen jus reale in illis, & quasi dominium utile.